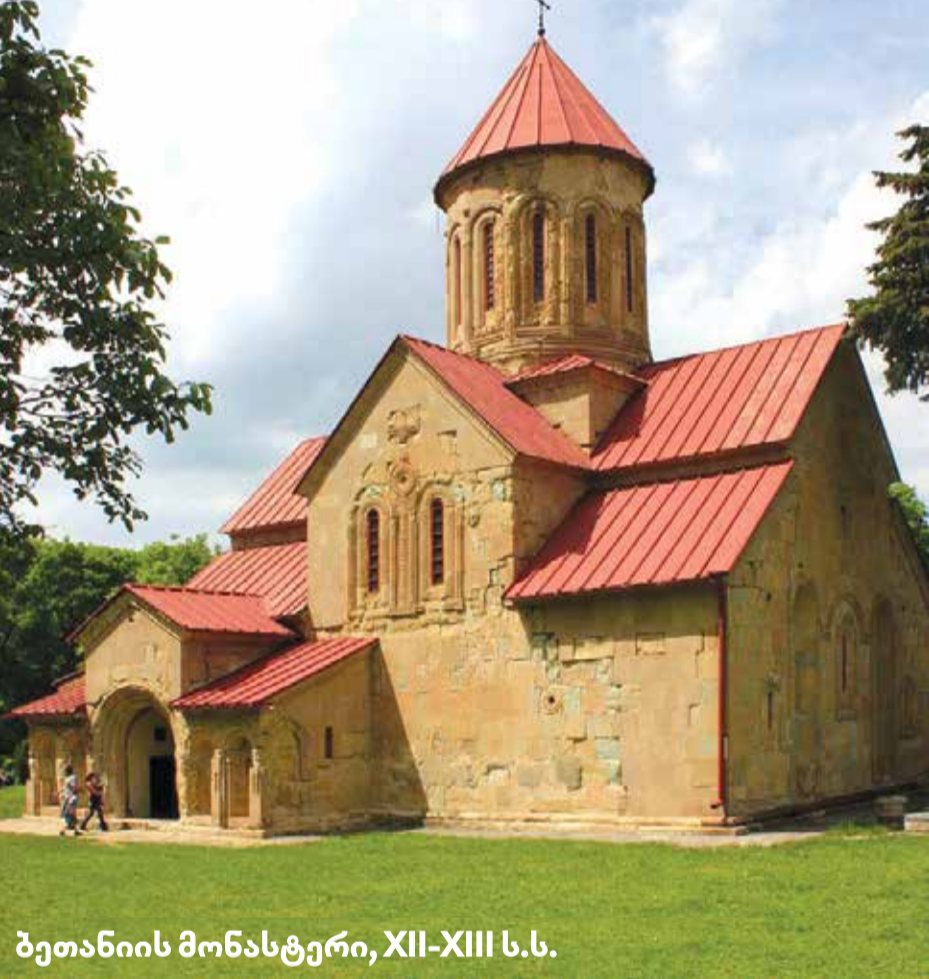

განმათავისუფლებელი

დამოუკიდებელი აროვნული გაზეთი 2015 წ. მაისი * №45 * ფასი 1 ლარი
გამოდის 2003 წლის დეკემბრიდან

ს ა ქ ა რ თ ვ ა დ რ
მ ა რ თ მ ა დ ი დ ა ბ ტ უ რ ი
ს ა ხ ა დ მ ც ი ფ რ ა

ბეთანიის მონასტერი, XII-XIII ს.ს.

ბიძინა ივანიშვილის წინასწარჩვენო პროგრამა ბიბანტურ ჰესებზე...

გვ. 4

„ღირსების სასაპართლოს“ ვიდეო – ზვიადის მონინააღებათა უღირსობის დამონსტრირება

გვ. 5-7

„ეს ვინ ყოფილა, ბატონო, რუსი!“

გვ. 15,17,19

ბატონო უსს მინისტრო, დაიცავი კანონი!

ლეილა ტიპიაზე ყოვლად პროფანი ივანაშვილის ხელისუფლებისაგან სოციალურად განზილებული ხალხი პოლიტიკურ-კრიმინოგენურადაც სრულიად დაუცველია; მისი მარიონეტი პრემიერ-მინისტრი და მთავრობა კი ხალხის გაბითურებას განაგრძობს და ფასების კოლოსალურად ზრდის, ლარის კურსის კატასტროფულად ვარდნის ფონზეც ილუზიურ ეკონომიკურ წარმატებებზე საუბრობს. მდიდრდებიან ლაკადება მათი მევაღეები — ხალხი. ხელისუფლება, კრიზისული მდგომარეობის გამოსწორების, არავითარ დაპირებას არ იძლევა, არამედ ნაციონალურ ხელისუფლებასთან ანალოგიებითაა დაკავებული: „თქვენს (მათ) დროსაც ხომ ასე იყო!“ და ნიშნისგების კომიკური მანიპულირებით იმპედიებს თავს ოდიოზურ ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრთან ერთად (ხადური, კვირიკაშვილი). ვერავითარ ნორმაში ვერ ჯდება კოალიციური ოცნების ხელისუფლების საკადრო პოლიტიკა, რასაც, კულუარული ერთპიროვნული გადანყვეტილებით მხოლოდ ივანაშვილი წარმართავს, ღარიბაშვილი მისი ვასალია, რომელსაც პრეზიდენტისა

და პარლამენტის წინაშე მინისტრების მხოლოდ წარდგენა ევალება! პიროვნული ღირსებისაგან სრულიად სტელირულ ამ ბუტაფორიულ პრემიერ-მინისტრს კი თავი ყვეყნურად უჭირავს და არაფერს იმჩნევს. ევროპაში სწავლა-განათლება მიღებული, ვერც განათლებითაც დაიკვეხნის საკუთარი ხელმწიფის მსგავსად!
21-ე საუკუნის საქართველოს ისტორიაში, მილიარდერ ბიძინა ივანაშვილის ხელისუფლება, კულუარული მამრთველობისა და საკადრო პოლიტიკით შევა სახელმწიფო - საქართველოს სირცხვილად, ქართველი ერის დამცრობილი ღირსების ცხოველ მაგალითად.
იმედა, ქართველი ჩი მომავალ 2016 წლის საპარლამენტო არჩევნებით სრულად ჩამოირეცხავს ამ ისტორიულ სირცხვილს, განიხილება მილიარდერით და მოიძულელებს თვით მაცდურ სიტყვა „მილიარდერს“!
თავის მხრივ, ვირ-ემშაკა ივანაშვილიც აშკარად გრძობს, ხალხის ნეგატიურ დამოკიდებულებას და 2016 წლის არჩევნებისთვისაც კვაჭისებურად ემზადება - იგი „რესპუბლიკელებისთვის“

გაგრძელება გვ. 2

„ღირსების სასაპარტლოს“ ვიდეო - ზვიადის მოწინააღმდეგეთა უღირსობის დამონსტრირება

საპატიმროს ცენზორებთან ურთიერთობის ჩამოყალიბება და სიყვარულის წარმოშობა, ამისთვის პატიმრადყოფილობის გამოცდილება სულაც არ არის აუცილებელი, არამედ სრულიად ადვილი მისახვედრია გონიერთათვის...

ზაქარია (ჯონი)ლაშქარაშვილი 2013 წლის ნოემბერში ჩამოვიდა საქართველოში პოლიტიკური აქტივობისა და პროცესებში ჩასართველად, რისთვისაც იგი მცირე ჯგუფს შეხვდა, ხოლო ყოფილმა თანამებრძოლებმა ილია ჭავჭავაძის საზოგადოებრივად, აღარ ისურვეს მასთან შეხვედრაც კი!

ლაშქარაშვილის ბლოგზე დევს უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის ზვიად გამსახურდიას 1991 წლის 2 თებერვლის პრესკონფერენციის ფოტო-მონტაჟი, რომელშიც თავიდან ბოლომდე გაყალბებულია სხენებული პრესკონფერენციის შინაარსი, შექმნილი აქვს ისტორიული ტონი, ხოლო რადიო „თავისუფლების“ ანტიქართულ-ანტისახელმწიფოებრივი საქმიანობის შემოქმედ ჯგუფ კაშიასა და კლიმიაშვილთან, თვითნებურად ჩამატებულია ლაშქარაშვილის გვარიც, მაშინ როცა რეალურად ზვიად გამსახურდიას ამ პრესკონფერენციაზე არ უხსენებია ლაშქარაშვილი და ამას მოწმობს შემოსენებული პრესკონფერენციის ბეჭდური ვერსიაც 1995 წლის დოკუმენტური კრებულისა სახელწოდებით „1991 წლის ოცდაორი შეხვედრა ზვიად გამსახურდიასთან“, სამართლიანობის აღდგენის კავშირის „ხმა ერისას“ გამოცემული (გვ. 3) და საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის „საქართველოს სახელმწიფოს ხელმძღვანელების ოფიციალური დოკუმენტები და ინტერვიუები“, ტომი I, ზვიად გამსახურდია, 2013 წლის გამოცემა, გვ. 142. ზვიად გამსახურდიას 1991 წლის 2 თებერვლის პრესკონფერენციის გაყალბებული ვერსია

სიმარტლე - ზვიად გამსახურდიას პრესკონფერენცია ქართული და უცხოელი უწინაღობებისათვის, 1991 წლის 2 თებერვალი

„შავლეგოს“ სახელით, ლაშქარაშვილს წამოღებული აქვს ინტერნეტ საიტებიდან „სიმარტლე“, ხოლო ეს ბლოგი ეკუთვნის ფინეთში ემიგრირებულ პრემიერ-მინისტრ ბესარიონ გუგუშვილს. ჩვენ დავინტერესდით, თუ რატომ გააყალბა „შავლეგომ“ (რომელიც სინამდვილეში გახლავთ გია ჯანელიძე ეროვნული მოძრაობიდან) ზვიადის პრესკონფერენცია. პირად მიმონერაში „შავლეგო“ - გია ჯანელიძემ დამიდასტურა, რომ 2 თებერვლის ფოტო-მონტაჟი ეკუთვნის მას, მაგრამ მას არ გაუყალბებია, არამედ სხვისი საიტიდან წამოიღო, ხოლო თუ ვისი საიტიდან, არ გაათქვა!

ასე იყო ზვიად გამსახურდია აშკარა და ფარულ მტრებს შორის მოქცეული, რამაც საბოლოოდ გახადა შესაძლებელი მისი ხელისუფლების სამხედრო-კრიმინალური გადატრიალებით დამხობაც და თავად პრეზიდენტის მონაწილეობრივი ლიკვიდაცია!

უცხოეთში დაბანაკებული კოლაბორაციონისტი ლაშქარაშვილები და გუგუშვილები კი კვლავ საქართველოს ხელისუფლებაში აღზევებას ლამობენ!

8 მაისი, 2015 წელი. თემის გაგრძელება ნუგზარ მგალობლიშვილის წერილით „ღირსების სასაპარტლოს“ იხილეთ გვ. 12-ზე.

ლექსი სოფიუ

საქართველოს ზვიად განმათავისუფლებლის პარტია

ZVIAD LIBERATOR'S PARTY OF THE GEORGIA

თბილისი, 380005, ლეონიძის ქ. 8 ტელ: 92 36 35; მობილ: 8 51 92 36 55 TBILISI, 380005, LEONIDZE STR. 8 TEL: 92 36 55; Mobil: 8 51 92 36 55

№ ზვიად განმათავისუფლებლის პარტიის საბანგებო ბანკსაღება

მიმდინარე, 2015 წლის 7 მაისს ინტერნეტსაიტზე „პოლიტიკური ფორუმი“ (https://politikuriforumi.wordpress.com) დაიდო სრულიად უცნობი უზენაესი საბჭოს მაჟორიტარი დეპუტატის (ლენტიხიდან) ბერდია გუგავას სკანდალური ინტერვიუ 1991 წლის 9 აპრილის დამოუკიდებლობის აქტის დედნის ადგილსამყოფელის შესახებ, რომელიც ოფიციალურად დღემდე დაკარგულად ითვლებოდა, ხოლო არაოფიციალურად კი ერში არსებობდა იმედები, რომ დამოუკიდებლობის აქტის დედანიც, მანანა არჩვაძისათვის 1994 წელს რუსეთის კგბ მიერ გროზნოში ჩამორთმეულ სხვა მრავალ დოკუმენტებთან ერთად, მოსკოვის კგბ არქივში ინახებოდა. ბერდია გუგავას ინტერვიუდან კი ვგებულობთ, რომ დამოუკიდებლობის აქტი, რომელიც მას სახლში კედელზე ეკიდა, ასლი ეგონა და დედანი კი აღმოჩნდა, ხოლო თუ ვინ გადასცა მას ეს ისტორიული აქტი, არ ახსოვს! ვილაც უკეთურებს მისთვის აქტის სოლიდური თანხის საფასურად გაყიდვაც კი შეუთავაზებიათ (ერთი მილიონი).

საბოლოოდ, დეპუტატ ბერდია გუგავას, თავისი მოძღვრის მღვდელ კონსტანტინე გიორგაძის რჩევითა და თანხლებით, დამოუკიდებლობის აქტის დედანი 2006 წელს საქართველოს პატრიარქ ილია მეორისათვის ჩაუბარებია.

დეპუტატ გუგავას საჯარო ინტერვიუს უმაღლ მოჰყვა მანანა არჩვაძე-გამსახურდიას მწვავე პასუხი და რეაქცია, რომელმაც თავის მოხრეთა ჯგუფით საპატრიარქოსთან გამართა ხმაურიანი მიტინგი და მოითხოვა დამოუკიდებლობის აქტის მათთვის გადაცემა, წინააღმდეგ შემთხვევაში საპატრიარქოსთან პერმანენტული საპროტესტო აქციებითა და სასამართლოთი იმუქრება.

ზვიად განმათავისუფლებლის პარტიას მიაჩნია, რომ აღმოჩენილ დამოუკიდებლობის აქტს უნდა ჩაუტარდეს სრული (კალიგრაფიულიც) კვალიფიციური ექსპერტიზა და დედნად აღიარება-დადასტურების შემთხვევაში, პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას 1990-93 წლების ხელისუფლების სამართალმემკვიდრე ახალი ლეგიტიმური ეროვნული ხელისუფლების არჩევამდე, შესანახად გადატანილ უნდა იქნას საქართველოს სახელმწიფო (საბჭოთა ოკუპაციის) მუზეუმში მუზეუმის ხელმძღვანელ პასუხისმგებელ პირებსა და ეროვნული ხელისუფლების უზენაესი საბჭოს ლეგიტიმურ წარმომადგენლობას შორის შესაბამისი წერილობითი პირობების ოფიციალური აქტებით დადასტურებით, რაც გაშუქებულ უნდა იქნას ტელევიზიებით!

ამასთანავე, მიგვაჩნია რომ, პროკურატურამ უნდა დაინყოს გამოძიება დამოუკიდებლობის აქტის დეკემბერ-იანვრის სამხედრო-კრიმინალური სახელმწიფო გადატრიალების ვითარებაში სავარაუდო მოპარვის ფაქტზეც.

2015 წლის 15 მაისი.

პარტიის თავმჯდომარე ლეილა ცომაია პარტიის პოლიტიკური მდივანი ალექსანდრე სანდუხაძე

ქართულ-ამერიკულ სწავლებაში მონაწილე ამერიკული გენერალი ვაზიანშია!

ქართულ-ამერიკული ერთობლივი სწავლებისთვის განკუთვნილი ამერიკული სამხედრო ტექნიკა ვაზიანშია. „მაღალი დონის პარტნიორობისთვის“ საჭირო სამხედრო ტექნიკა ვარანადან ბათუმის მიმართულებით 2 მაისს გამოიგზავნა. 14 ერთეული ქვეითთა საბრძოლო მანქანა „ბრედლი“, ლოგისტიკური

უზრუნველყოფის მანქანები და სწავლებისთვის განკუთვნილი აღჭურვილობა ბათუმის პორტიდან ვაზიანში ემელონებით ჩამოვიდა.

- წყარო: საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო / Ministry of Defence of Georgia. https://www.facebook.com/mod.gov.ge

ჯიუტი მართონელი! - ბელა შალვაშვილი

სპარსეთში ასეთი ტრადიცია ყოფილა: პოეტებს მოიხსენიებენ ისეთი სახელებით, რომლებშიც აღუვლენენ ხოტბას, ან მიანიშნებენ მათ თვისებებს და განსაკუთრებულ ნიშნებს.

მაგალითად, ფირდოუსს ეძახიან ფირდოუსს სამოთხიდან მოსულს ანუ სამოთხელს, საადი ნიშნავს ბედნიერს, ჰაფეზი - ყურანის ზეპირად მცოდნეს, ომარ ხაიამი - კარვის მკეთებლის შვილს... და ასე შემდეგ...

75 წელი შეუსრულდა ბელა შალვაშვილს, რომელიც დიდი ხანია ჩასჭიდებია ფირდოუსის „შაჰნამეს“ („მეფეთა წიგნი“). ეს ნაწარმოები კი არის, არა მარტო ერთ-ერთ ყველაზე ალიარებულ დიდ თხზულებად მიჩნეული მთელს დედამიწაზე, არამედ ალბათ უვრცესიცაა.

წარმოდგენაც კი ძნელია, რომ ეს პოემა თითქმის 105 ათას სალექსო სტრიქონს შეიცავს და მათგან 79 ათასი უკვე თარგმნა ბელამ.

ვფიქრობ, რომ სპარსული ტრადიცია გავრცელება სპარსული პოეზიის მთარგმნელებზეც და ბელა შალვაშვილსაც დაერქმევა შესაფერისი სახელი, მაგალითად - ჯიუტი მართონელი!

დიახ, ჯიუტი, რადგანაც მკითხველს უნდა ვაუწყო, რომ უკვე 1970 წელს, როცა ბელა „შაჰნამეს“ შეეჭიდა, მას უკვე სტანჯავდა ვერაგი და უღმობელი ავადმყოფობა - ასთმა. ამას ემატებოდა ისიც, რომ საქართველოში 1991-92 წლებში დატრიალდა უბედურება, რომელსაც მსოფლიოს დიდი მოაზროვნენი ყოველთვის მიიჩნევენ ყველაზე დიდ განსაცდელად, რაც კი შეუძლია მოუვლინოს ღმერთმა ერსა და ქვეყანას. ამ უბედურების სახელიც ყველასთვის ცნობილია, საქართველოში მოხდა სამხედრო პუტჩი, რომელმაც აწუნ-დაწუნა სახელმწიფო, ადამიანთა პირადი ურთიერთობები და ეკონომიკაც.

ბელა მედგრად ებრძოდა ასთმას, საქართველოს მთელ მოსახლეობასთან ერთად ცდილობდა გადარჩენოდა სიდუხჭირეს და ეხმარებოდა საყვარელ შვილს სამი შვილის გაზრდაში.

„შაჰნამე“ კი მუდამ იდგა გამომწვევ სიმალედ და უხმობდა უშეღავათო ორთაბრძოლაში.

და იბრძოდა ბელა... ახლახანს მეუბნებოდა, ორ წელიწადში უნდა დავასრულოო.

მჯერა, ასეც იქნება, რადგან შარშან 16 ათასი სტრიქონი უთარგმნია.

დღეს, როცა უკვე გამოჩნდა ამ დიდი საქმის ბოლო, ურიგო არ იქნება გავისხენოთ დასაწყისი.

ბელამ უნივერსიტეტში გამოცდები ჩააბარა ფილოლოგიის ფაკულტეტზე, ხოლო აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტზე იგი თითქმის ძალდატანებით გადაიყვანა დავით კობიძემ. შემდეგ ფაკულტეტზე ყოფნის დროსაც დროდადრო ეტყოდნენ ბელას დავით კობიძეც და კოტე ფალავაც, კარგი იქნება ფირდოუსის თარგმნას თუ მოჰკიდებ ხელსო. ეტყობა ბელას არსებობაში გრძობდნენ შესაბამის ძალებს და უნარს!

ხოლო 1970 წელს, უნივერსიტეტის დამთავრებიდან ხუთი წლის შემდეგ ვახუშტი კოტეტიშვილმა, შეიძლება ითქვას, უბრძანა ბელას, ერთი წლის შემდეგ მომიტან ბეჟანისა და მანიჟეს ტრფობის ამბავს ქართულად თარგმნილსო.

ბელა, ცხადია, სულ თავს არიდებდა უფროსი კოლეგების მოთხოვნებს და გასაგებიცაა რატომ. ეშინოდა მიედო გადაწყვეტილება, რომელიც მოითხოვდა ძალთა ჯოჯოხეთურ მობილიზებას.

აი, ვახუშტი კოტეტიშვილის ბრძანებას კი ველარსად გაექცა.

ბატონ ვახუშტის მაშინ დამსახურებული უდიდესი ავტორიტეტი გააჩნდა, მას უკვე თარგმნილი ჰქონდა (თანაც, ბრწყინვალედ) ომარ ხაიამის რობაიები.

და ბელამ დროზე მიუტანა ბატონ ვახუშტის დაავალება.

საერთოდ, უნდა ითქვას, რომ აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტზე სანიმუშო ატმოსფერო ყოფილა. ფაკულტეტის დეკანი დავით კობიძე უდიდესი პროფესიონალიზმით გამოირჩეოდა, რომელმაც ახალბედა სტუდენტში შეუმცდარად შეიძნო ფირდოუსის მომავალი მთარგმნელი და მას მხარს უბამდა პროფესორი კოტე ფალავა ბარაქალა მათ! რაც შეეხება ვახუშტი კოტეტიშვილს, მის შესახებ არსებობს ნათელა ქუთუელის მოგონება. ქალბატონ ნათელას უთქვამს, ერთხელ დავით კობიძემ მითხრა, რომ ადამიანში არის ორი ნიჭი: ან პოეტური, ან მეცნიერული. ვახუშტიში კი ორივე ნიჭიაო. ხოლო ბელა შალვაშვილის მაგალითზე შეიძლება ითქვას, რომ ვახუშტის მესამე ნიჭიც ჰქონია, სხვისი ნიჭის დანახვის!

ბელა შალვაშვილის პორტრეტი არ იქნება სრული, თუ არას ვიტყვით ზვიადის მიმართ მის პოზიციაზე. ეროვნული მოძრაობაც, ზვიადიც და მერაბიც მაშინვე გულთ შეიყვარა ბელამ. იგი იყო, არის და

მუდამ დარჩება ზვიადისტად და ამაშიცაა მისი ძალისა და უღვივი ენერჯის საიდუმლო.

უნდა გენახათ, როგორ გაიხარა, როცა ვუთხარი, რომ მიეცემდი ჩვენი საყვარელი და განუმეორებელი მომღერლის ნანა ბელქანიას ტელეფონს!

წუხს და ტირის ბელა, რატომ მოხდა, რომ მისი სათაყვანებელი, მართლაც დიდი კაცი ვახუშტი კოტეტიშვილი დაუპირისპირდა ზვიად გამსახურდიას ანუ ჭეშმარიტ საქართველოს.

ეს ძალიან საჭირობოროტო კითხვაა.

ბატონი ვახუშტი არც პირველი იყო და არც უკანასკნელი. მრავალს ჰქონდა საკმაოდ კომფორტული ცხოვრება მოწყობილი. კი, იყვნენ კარგი პროფესიონალები თავიანთი საქმისა, კი, სულით და გულით წინააღმდეგნი იყვნენ კომუნისტურ-რუსული ძალადობისა მათს ქვეყანაზე, მაგრამ შეგუებულნი იყვნენ ასეთ ცხოვრებას. ზვიადი და მერაბი კი მოვიდნენ და შეებრძოლნენ იმპერიალისტებს.

ვილაცხვებ შეშურდათ, რატომ ჩვენ არ დავინწყეთ ბრძოლაო და ეს შური გადაიზარდა სიძულვილში.

საპასუხო სიძულვილს ჩვენ არ გავივლებთ გულში და ჯიუტად განვაგრძობთ დიდ საქმეებთან ჭიდილს, ამით ვასიამოვნებთ უფალს, დაო, ბელა!

ღმერთმა მანახოს შენი თავი, მდგარი შენს ვევერესტზე, ძირს გაფენილი ბედნიერი საქართველოთი!

შუბამ კუსრისაშვილი

გაზეთი „განმათავისუფლებელი“ ულოცავს ამაგდარ მოღვაწეს ბელა შალვაშვილს დაბადებიდან 75 წელს და კიდევ დიდი ხნის სიცოცხლესა და ნაყოფიერ შრომას უსურვებს მას.

ალექსანდრე სანდუხაძე - 50

50 წლის საიუბილეო თარიღი შეუსრულდა ეროვნული მოძრაობის დაუღალავ აქტივისტს, პოლიტიკურ პარტიათა და ორგანიზაციათა „მრგვალი მაგიდის“ ინდივიდუალურ წევრს, ამავე გაერთიანების ქუთაისის რეგიონალური ორგანიზაციის პრესცენტრის ხელმძღვანელს, ზვიად განმათავისუფლებლის პარტიის პოლიტიკურ მდივანს, ცნობილ პუბლიცისტსა და მკვლევარს, გაზეთ „განმათავისუფლებლის“ ამაგდარსა და სპეციალურ კორესპონდენტს ალექსანდრე სანდუხაძეს.

ალექსანდრე სანდუხაძე გასული საუკუნის 80-იანი წლების დასაწყისიდან ჩაება ზვიად გამსახურდიასა და მერაბ კოსტავას ლიდერობით წარმართულ, საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობისა და თავისუფლებისათვის მებრძოლ ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობაში და გვერდიდან არ მოსცილებია ამ მოძრაობის სწორუპოვარ ლიდერებს.

ალექსანდრე სანდუხაძეს, არც მათი ფიზიკური ლიკვიდაციის მერმედ დაუგდია ზვიადისა და მერაბის გზა და დღემდე უღალატოდ და ერთგულად მსახურებს ზვიად-მერაბისეულ იდეალებს თავისი სრული შესაძლებლობებით.

ეროვნული მოძრაობის გაზეთი „განმათავისუფლებელი“ მაღლიერებითა და პატივისცემით ულოცავს ამ უანგარო და მოუღლე მოღვაწეს საქართველოსას, დაბადებიდან 50 წლისთავს და უსურვებს დიდი ხნის სიცოცხლეს თავისი სანუკვარი სამშობლო საქართველოს საკეთილდღეოდ!

ნოდარ წულუისკირის აპი წინათგროძობა ზვიადის მკვლელობაზე...

ამონარდი წერილიდან "ლიტერატული მონანიება." 1990

„ზვიად გამსახურდი იშვიათი შესაძლებლობების და უნარის ადამიანია, თავის ნიჭსა და უნარს მარნეულის რაიონის დასალაგებლად არ უნდა ვაფლანგვინებდეთ მას. „არ უნდა ვაფლანგვინებდეთ“ რას მიქვიან! თურმე შეიძლება ზვიად გამსახურდი პოლიტიკური იზოლაცია, თუ ზვიად გამსახურდი ჩამოშორდება ეროვნულ მოძრაობას, განაწყენებული პარტიები, ინტელიგენციის ცალკეული წარმომადგენლები გაერთიანდებიან და ეროვნული მოძრაობაც უკეთ წარიმართება. – ჯერ ცალკ-ცალკე, უწყინრად თავისთვის ფიქრობდენ თურმე, შემდეგ თანდათან ეს აზრი აგორდა, აზვავდა, იქუხა და საქმე იქამდე მივიდა, რომ თურმე შეიძლება არამც თუ ზვიად გამსახურდი პოლიტიკურ იზოლაციაზე იფიქრო, არამედ შეიძლება მისი სულ მთლად ჩამოშორება გზიდან, ე.ი. შეიძლება მისი მოკვლა!

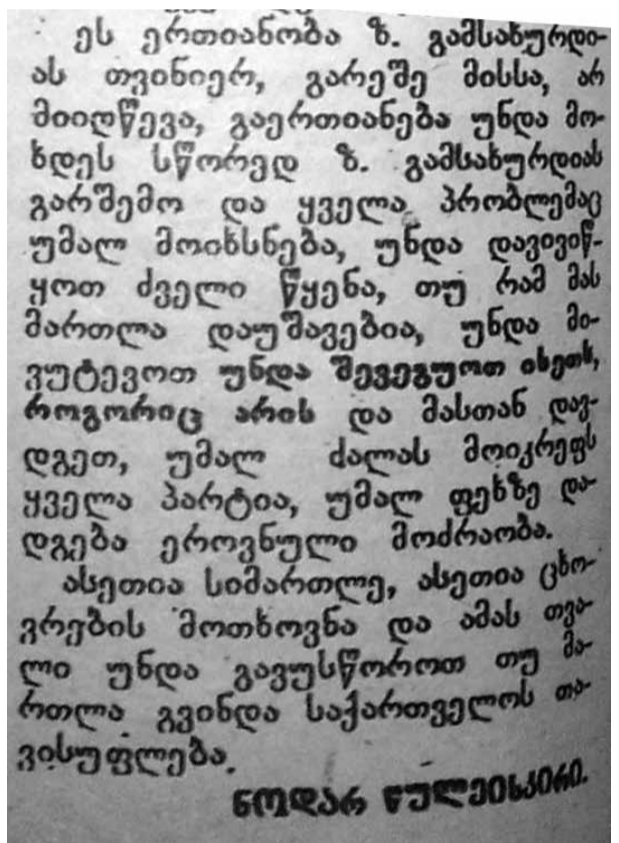
ეს უკვე აღემატება ყველაფერს, ეს არის ის დრო და ის წამი, როცა საქართველოს გამოთავისუფლების და გამოლენების წამი დგება. ეს გახლავთ წინამურის წამები ის წამები, როცა ილიას შუბლს ტყვია მოხვდება, ხოლო იმ დროს დაბეჯითებით შემოიძლია ვთქვა: ქართველი ერი ჭკუაზე არ იყო, ის იყო სულ მთლად გამოთავისუფლებული და გამოლენებული. ხოლო ეს „გამოლენების“ და „გამოთავისუფლების“ წამები უცებ არ დამდგარა, იგი წლების განმავლობაში ნელ- ნელა შემზადდა. ხალხი „სოციალისტები“ (იმდროინდელი ტერმინია!) გამოაპენტერეს, თითქმის ყოველ დღე უკიჟინებდნენ: „ილია გლეხების მყვლეფელია!“ „ილია მთავრობის ყურმოჭრილი მონაა!“ „ილია მდიდართა ინტერესების დამცველი,“ „ილია სოციალ – დემოკრატების მტერი.“

„ჩვენ არა გვგონია, – წერდა ფილიპე მახარაძე თავისივე ჟურნალ „მოგზაურში“ – საქართველოს მიწაზე მოიძებნებოდეს მეორე ასეთი სასტიკი მემამულე, რომელსაც ასე უღმობლად მიყავდეს ცხოვრებაში გლეხების გაყვლეფის სისტემა.“ აი, ასე მზადდებოდა ილიას მკვლელობა, მთელ ამ პროცესს წვრილად აღწერს ვახტანგ გურგენიძე და ასკვნის: ფილიპე მახარაძის ეს წერილი გადაიქცა ილია ჭავჭავაძის სასიკვდილო – საბრალდებო დასკვნად და მოწოდებდა გაუნათლებელ და უმეცარ ხალხს დამი, სისრულეში მოყვანათ განაჩენი – სიკვდილით გასწორებოდნენ მათთვის ყველაზე საზიზღარ თავადს – ილია ჭავჭავაძეს.

ზვიად გამსახურდიას ჩემი ხოტბა არ სჭირდება, არც ჩემი დაცვა. მას მისი გუშინდელი მეგობრები ტყვიას არ ესვრიან, ეს ნათელია, ამას მტკიცება არ სჭირდება. ისინი ისევე შერიგდებიან, როგორც წაეკიდნენ. კალამი ავიღე სხვა რამის გამო. წინამურის ტყვია ვაი თუ მინც ვაგვარდეს, ისვრის მეოთხე, მეხუთე ძალა და დაბრალდება „ოხრანკას“ ან თუ გნებავთ, ბრუტოსს, და გვიან იქნება თითზე კბენანი. ამიტომ დღეს ჩემი აზრით, საჭიროა არ ვიკადროთ ის (თუნდაც ჩვენდა უნებურად!) რაც არ არის საკადრისი. გუშინ ზვიად გამსახურდიას ვეძახდით ეროვნული მოძრაობის პატრიარქს, დღეს სხვას ვეძახით. ზოგი იქამდეც მიდის – ტირანს, დიქტატორს, სუკის აგენტსაც კი უწოდებს, თან დაბეჯითებით გვიმტკიცებს, აგენტთაო. არ შეიძლება ეს, დაუშვებელია, საშიშია! მერე თქვენ თვითონ ინანებთ.

მე, მეტის, არაფრის გაკეთება შემოიძლია,

სხვათაშორის აი, ასეთი ცარიელი სიტყვებიც კი არავის უთქვამს ილია ჭავჭავაძის დასაცავად, თუმცა იმ დროს მოღვაწეობდნენ სწორედ ერის საუკეთესო შვილები. იმიტომ კი არა, რომ ვერ ბედავდნენ ასეთი სიტყვების დაწერას ან ილიას არ თანაუგრძობდნენ, არა, უბრალოდ არ ელოდნენ, ერთი წამითაც კი აღარ უშვებდნენ იმას, რომ ილია ჭავჭავაძეს ვინმე ტყვიას ესროდა საქართველოში. ესროლეს. ესროლეს იმიტომ, რომ საზოგადოებრივმა აზრმა, პრესამ შეამზადა ნიადაგი – პირდაპირ „შექმნა“ ბერბიჭაშვილი. ბერბიჭაშვილი კი სამარეში ისე ჩავიდა, ვერაფრით გაიაზრა, ვერ ჩანვდა რა ჩაიდინა, ფრთხილად გაკვირვებული იყო – პენსიას რატომ არ მიმატებთ, მე ხომ პარტიის საქმე გავაკეთე, მჩაგვრელი, მყვლეფელი მემამულე ხალხს მოვაშორეო.

ახალი ბერბიჭაშვილების გაჩენა ჩვენში სულაც არ არის მოულოდნელი. სამწუხაროდ, ზოგს ანბანური ჭეშმარიტება არ ესმის – თავი დავანებოთ ზვიად გამსახურდიას, კონსტანტინე გამსახურდიას ეზოში ბომბი არ უნდა ჩააგდო, არც მომწამვლელები ნივთიერების შესხმა შეიძლება იქ. ვთქვათ ფილიპე მახარაძემ დაგავალა, შენ ხომ ბერბიჭაშვილი არ ხარ!

დიდი ხნის წინათ საქართველოს დაემუქრა ქოლერის ეპიდემია. ტელევიზიით გამოვიდა ჯანმრთელობის დაცვის მაშინდელი მინისტრი ბატონი ვ. ბოჭორიშვილი და ხალხს მოუწოდა, ჭამის წინ ხელი დაიბანეთო. ჩემს აღზფოთებას საზღვარი არ ჰქონდა, როგორ თუ მინისტრი ქართველ ხალხს უბედავს ასწავლოს ყოფის ანბანური წესი, რუსთაველის საქართველოს ხელ –პირის დაბანას ასწავლის – მეთქი. ჩემდა

გასაოცრად პატივცემული ბოჭორიშვილი მართალი აღმოჩნდა, თურმე ამგვარი სწავლება საჭირო ყოფილა: ჭამის წინ ხელი უნდა დაიბანო, უნდა ჩააფურთხო საფურთხებელში, ქალს წიხლი არ უნდა ამოარტყა, რუსთაველის გამზირზე სროლა არ უნდა ატეხო! გამსახურდიას ეზოში ბომბი არ უნდა შეაგდო და ასე შემდეგ

ზვიად გამსახურდიას დღეს უფრო მეტი ადამიანი ამოუდგა გვერდში, ვიდრე ადრე ედგა, ეს რიცხვი კიდევ უფრო გაიზარდა თანდათან, მაგრამ ეს არ არის საკმარისი. მის გვერდით მთელი საქართველო უნდა იდგეს. როცა ზ. გამსახურდიას ვაქებ, ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ვაძაგებ რომელიმე სხვა ეროვნულ მოღვაწეს (გვარებს განგებ არ ვასახელებ, – ისინი ბევრნი არიან!) ან რომელიმე პარტიის მოღვაწეობა არ მომწონს. არა, ვისაც რა შეუძლია, იმას აკეთებს. რა საკვირველია, ფიქრადაც არა მაქვს დავამცირო მათი ღვაწლი და დამსახურება საქართველოს წინაშე, თავისუფლებისთვის მათი ბრძოლა, საბჭოთა კატორღებში თავს გადამხდარი მათი ტანჯვა – წამება გავაიფო ან გავაუფასურო, ქართველი ერის გამოლენებაში მათ ელვარე მოღვაწეობას ჩრდილი მივაყენო, – ღმერთმა დამიფაროს! რა დამავინყებს 14 აპრილს, 9 აპრილს, მომშვილეთა გვერდით გატარებულ ნოემბრის სუსხიან ღამეებსაც... ამ დიდი დღეების შემოქმედთ, მე რომ დავივინყო, ამას ერი არ დაუვინყებს, ეს უკვე ისტორიაა. მაგრამ მე მინდა ყველა ეროვნული მოღვაწე დავინახო ერთად ისე, როგორც 9 აპრილის ღამეს ვიხილეთ, ერთმანეთის გვერდით, მთელ ქართველ ერთან. აი, ასეთი ერთიანობა გვჭირდება დღეს.”

წყარო: <https://lessonsgeo.wordpress.com>
 რა იყო ეს, თუ არა მამულიშვილისა და მწერლის ავი წინათგროძობა ზვიად გამსახურდიას მკვლელობაზე, ჯერ კიდევ 1990 წელს, როდესაც ზვიადი ჯერაც ეროვნულ მოძრაობას წარმოადგენდა?... ვაი, რომ ახდა ნოდარ წულუისკირის წინასწარმეტყველური გულისკრთობა... (ლ.ც.).

კონსტანტინე გამსახურდია: თეა წულუპიანს არასოდეს უთქვამს, რომ ზვიად გამსახურდიას საქმეს გამოიძიებს!

„იუსტიციის მინისტრმა თეა წულუპიანმა არცერთ თავის საჯარო გამოსვლაში არ აღნიშნა, რომ ზვიად გამსახურდიას საქმის გამოძიებას გეგმავს. ერთ-ერთ გადაცემაში კი განაცხადა, რომ ის არ აპირებს დიდი ხანდაზმულობის საქმეების განხილვას და ნამდვილად ვერ ჩავა დავით აღმაშენებლის ეპოქამდე“, – განაცხადა კონსტანტინე გამსახურდიამ „რეპორტიორის“ პრესკლუბში და აღნიშნა, რომ საქართველოს პირველი პრეზიდენტის გარდაცვალება ხანდაზმული საქმე არ არის.

„კატეგორიულად არ ვეთანხმები მოსაზრებას, რომ ზვიად გამსახურდიას საქმე დავით აღმაშენებლის ეპოქას განეკუთვნება. წულუპიანს არ განუსაზღვრავს, თუ სად გადის ხანდაზმულობის ხაზი. 20 წლის საქმე ნამდვილად არ არის ძალიან ხანდაზმული საქმე. თურქეთის შემთხვევა ცხადყოფს იმას, რომ თურქეთში 80-იანი წლების დასაწყისში მომხდარი გადატრიალება ახლახანს გამოიძიეს და დამნაშავეებსაც პასუხი აგებინეს. ხოლო, ზვიად გამსახურდიას გარდაცვალებიდან სულ 20 წელია გასული. ცხდია, ასეთ საქმეებს მხარს უნდა უმაგრებდეს სახელმწიფოს ნება და დღეს სწორედ ეს პოლიტიკური ნება არ არსებობს“, – აღნიშნა გამსახურდიამ.

ლოტერატურული ბიბლიოტეკა

მეგი მოლოდინი

უფლის ნახატი

ღმერთს თურმე ედგა მოლოდინი ფერხითი... და ქმნიდა იმას, რაჲ კი ენება...

თბილისი ჩემი

თბილისო, ჩემი დასერილი გულის გაღივ, შენს მკერდზე ვტვირი, კენტად მდგარი...

ტატოს ყანაზედ კვლავ ღრუბლებში იფარვის მთვარი... ზიარებისთვის დაჩოქილა სიონის კართან...

თეთრი ვარდი... საქართველოს

თეთრი ვარდი ხარ, ხარ შიშხილი სულის, ნაშალი, ათინათი ხარ, შურით მტკერი მთვარის ფიქრისა...

კვდრება... რე მიხრო...

ველარ დაოკდა მტერი ენგურზე, და შენი შესმარ უნდა ლიხავო... ისევ დაგზვურა გველმა სამიზნედ...

შოთა ლუქავა

მწკანე წიგნი

(განის ბაზარში)

დახლოთან მიველ შევაძჩნიე ახლოგაზრდა ქალი...

უწებ ვიწან ჩემი წიგნი მწკანე ყდისა არი ამ ლამაზ ქალს შევეკითხე...

„მაი არა შენი საქმე“ მიპასუხა ქალმა ნეტავ ვისი ლექსებია ვუპასუხე მთვარალმა.

ოი, რა ხართ ვანელები გაუფრინე ქალს შენ გამოთქვამს ასეთ ლექსებს მიპასუხა მთვარალს.

ოს ნეტავი რა კარგია მერ ვანელი ვიყო წალი თვლით ვუყურებდი ისე ლამაზიყო.

ჩემსკენ აღარ მოუხედავს ისე ვიყავ მთვარალი წალი თვლით ვუყურებდი ერთი ჩანდა ქალი.

ორივ თვლით რომ შევხედე ვანელ ლამაზ ქალს ერთი ათად მომეჩვენა გამიკვირდა მთვარალს.

ჩემი თავი არ უმხილოე ვანელ ლამაზ ქალს უწებ წიგნი დახურა და მიიფარა თვალს.

დავისხომე ოთხი სიტყვა ამ ვანელი ქალის „მაი არა შენი საქმე“ ისე ვიყავ მთვარალი.

ორივ თვლით ვერ ვხედავ ვერ ქალსა და დახლოს რაფერ მოვხვდი ამ ბაზარში მოუყობი ხალხს.

ლოქსად დავნერ, დავუტოვებ ვანელ ლამაზ ქალს. უგზო-უკვლოდ მივალ შორს, შორს ნუ დამქებთ მთვარალს.

ლიტერატურული ბვირდი

ნოველები

მისეელ ღანიშაშვილი

კარგი ხარ, კარის მამული,
რო არ შავგამდეს ქათამო,
კარგიხარ, კარხოვრეზავ,
რო მოგიჭანდეს ვაჭარიო.

აი, ეს ლექსიცამბობს, რომ "კარის მამული" ანუ ჩვენებური ბოსტანი, ისეთ მანძილზე უნდა იყოს, რომ ქათმის ფეხი არა სწვდებოდეს და მეორე კიდევ ისა, რომ მუქთად, უშრომლად ანუ "ვაჭრის ნობათად" არაფერი მოვაო.

მიყვარს დედაჩემთან ვახშმის შემდგომი საუბრები.

ტრამპლინი
(მოგონება)

გუშინ დილას დედამ დამირეკა სოფლიდან: ისეთი თოვლია ჩვენთან, ისე ზვავრიელად ბარდნის, რო ლამის ცა მინად ჩამაიკრიფოსო...

ჩამაიკრიფებოდა კიდევ - ვიცი.

სულ ასე არიყო ხოლმე!?

ამ ზარმა და თბილისში მოსულმა თოვლმა ესპატარა ეპიზოდი გამახსენა:

პირველი ქუხილი
(ციკლიდან: ვახშმის შემდგომი საუბრები)

უმზეო, წვიმიანი, ბურუსიანი, ჟინჯლიანი და ცრიატი დღე გათენდა ქართალაში.

ვერაფერს ვაკეებებ უამინდობის გამო და განვიცდი, ვნერვიულობ. არ მიყვარს, როდესაც ხელი მეშლება რაიმეში. ეხლა ვითომ ცოტა გადაილო, შეწყდა წვიმა, მაგრამ გორებზე ნისლეები იკრიფებიან, რაც იმას ნიშნავს, რომ ისევ მოწვიმს.

იქუხა კიდევ! ეს წელს პირველი ქუხილია ილტოსხეობაზეო, დედამ თქვა და დაენანა, რომ ვერ მოასწრო, "უქუხარი ჭინჭრის" მოკრეფა. აქაური ტრადიციით, ჭინჭარი, სანამიქუხებს, მანამდე უნდა მოკრიფო და ჭამო, რადგან ის დაქუხებამდე არის განსაკუთრებით სასარგებლო და სამკურნალო.

პირველი ქუხილი სხვა მხრივაც საინტერესო ყოფილა. აი, კიდევ ერთი მასთან დაკავშირებული ტრადიცია:

რომ დაიქუხებდა, თურმე უნდა ამდგარიყვენ ადამიანები, წრე გაეკეთებინათ და, "სამაიას" შესრულების მსგავსად, სამჯერ წრიულად შემოტრიალებულიყვენ და სამგზის ერთი ხელი წელზე შემოერტყათ, ხოლო მეორე გულზე და ასევე სამგზის გაემორებინათ ფორმულა "წელ - მაგარა, გულ - მაგარა; წელ - მაგარა, გულ - მაგარა; წელ - მაგარა, გულ - მაგარა-ო."

კარის მამული

(ციკლიდან: ვახშმის შემდგომი საუბრები)

ისევ საღამოა. ვზივართ მე დადედაჩემი ღუმელ-ღულუნა სახლში და ფიხვებობთ.

ათას ამბავსა და კითხვა-პასუხს მივედ-მოვედებით, ვმსჯელობთ, განვებჭობთ.

უმეტესად კი მაინც ჩვენს საგაზაფხულო საქმე-საკეთებელს, მამულებს, ბოსტნებს, საბარ-სათესსა და სოფლური ყოფის საკითხებს ვეხებით.

- ბოსტანი და ნათეს-ნაგრამი - ამბობს დედა, - სახლიდან, კარი-კურიდან მოშორებით, განცაკლკევებითა და დაცულად უნდა იყოს, რომ შინაური ფრივენლ-ცხოველის ფეხი არა სწვდებოდეს, რო არ გააფუჭონ, არ ნაახდინონ ჭირნახულიო. ყველაფერში შრომაა ჩადებული, შვილო, უშრომლად არაფერი მოდის და ცოდვას კაცის ხელნაქნარი და ღვანლოფლი უგერგილობით გავერან-გატიადდესო და ერთ ხალხურ ლექსს იხსენებს:

ჩვენი სახლის ზემოთ საკმაოდ დამრეცი, ფერდობიანი მამულებია, ახოებს ვეძახით. კაისიგრძე-სიმაღლისა აის ახოები. თოვლი რო მოვიდოდა, თეთრი ნაბადი რო გაიფინებოდა ირგვლივ, ულამაზესი სანახავი იყო ის მამულები: სპეტაკი, კრაველივით სუფთა და ფითქინა თოვლი ფაფუკი ლეიბივით იდო ახოებშიც და მშვენიერი საციგურაო ტრასა იქმნებოდა. გვიხაროდა და ახლა როგორ იმ დათოვლილი ტრასისაკენ წასვლა. ჩავიფუნებოდით, დავიბუნჩებოდით ბალები თბილად შალ-ნაქსოვებით, მოვითბუნებდით ხელ-ფეხს წინდა საფუხრებით და პირიდან ლექვებვით ორთქლამდინარნი ყველაზე უკიდურეს წერტილში ავიდოდით და ჟივილ-ხივილით მოვსრიალებდით, მოვექანებოდით თავდაღმართში თხილამურებზე თუ ციგებზე ეშმაკებივით ამხედრებულნი. ვიქცევოდით, გკოტრიალობდით, ვიგუნგლებოდით თოვლში, გვეყინებოდა ხელ-ფეხი, ცხვირ-პირი, მაგრამ იქიდან ჩვენი მოშორება მაინც დიდ შრომა-ჯაფად უჯდებოდა დედას.

მკვიდრ, ხარისხიან, ქარხნული წესით დამზადებულ, მალაზიის ციგა-თხილამურებს ჩვენ ვინ მოგვიტანდა ქართალაში. ამიტომ საზამთრო-გასართობ ინვენტარს ან უფროსები გვიმზადებდნენ კუსტარული წესით, ან თავად ჩვენვე ვაკეთებდით.

ერთხელაც, ერთ ზამთრისპირას, მე თავად გავიმართე წიფლის ფიცრებისგან თხილამურები, მოვუპირკეთე, მოვუპირალე ძირები, მოვირგე ფეხზე და ჩემს სიხარულს საზღვარი არ ქონდა. ტრასის შუანელში ტრამპლინი მოვანყეთ. კაისიმაღლისა გამოგვივიდა, ორ-სამმეტრამდე მაინც იქნებოდა. თან დაღმართია და იქიდან გადმოფრენილმა, სანამ თოვლზე დაეშვები, შეიძლება უფრო მეტ სიმაღლეზეც იფრინო და სიგრძივ რა მანძილზე დაეშვები, ამისი განსაზღვრა ხო ძნელია და ძნელი... ესეც მაგრა გვიხარია, მოგვწონს ჩვენი აღმართული ტრამპლინი, მაგრამ გულში, ჩუმად, ყველას დაშვების შიში გვაქვს. ტრამპლინი ჩემი იდეაა, თხილამურებიც მე მაქვს, თან ძმებში უფროსიც მე ვარ და, წესით, გამბედაობაც მე უნდა გამოვიჩინო, არ შევშინდე, არ შევრცხვე!

წავედით ზედა წერტილამდე, საიდანაც ჩვეულებრივ ვეშვებით ხოლმე. მოვიკრიბე ძალა-გამბედაობა და ჰერიი... აკრიფა და რა აკრიფა სისწრაფე ჩემმა თხილამურებმა, ფიქრის დრო სადღაა, მივუახლოვდი ტრამპლინს, გავფრინდი სივრცეში და ჩავევი სადღაც მოუსაველეთში თოვლის მასაში, მაგრამ ჩაშვებაც არის და ჩაშვებაც! აბა, ტრამპლინისა და თხილამურებით ფრენის წესებისა მე რა ვიცოდი! ფეხები, შიშისაგან, ეტყობა, აქ-იქა მქონდა ჰაერში მფრენს გაშლილი და ერთი თხილამური ცაშივე გამვარდნია, მეორე, თხილამურიანი ფეხით კი თავდაყირა ვარ ჩარჭობილი ამარზან თოვლში. ციგებით გამომყოლიან, წამოსრიალებულან ჩემი ძმებიც უკან, გადმოშვებულან ისინიც ამ ჩვენს სანაქებო ტრამპლინზე და ისინიც თოვლში არიან ბაყაყებივით ჩემს შორიახლოს ჩაჩრილ-მოჩრილნი...

კიდევ კარგი, რომ არაფერი მოვიტეხეთ, თავს არაფერი ვუწინეთ, თორემ შიშის, ადრენალინისა და ხელ-ფეხის დაზრობა-გაფიჩხების სიამოვნება კი მართლაც ჭარბი გამოგვივიდა!..

მაგრამ ვინ ჩიოდა მაშინ ამას?!

ბალები ვიყავით და ყველაფერი გვიხაროდა...

განსაკუთრებით - თოვლი და ზამთარი...

„ბიკვირს?! – ნუ ბიკვირს!“

ოცდაექვსი წელი მიილია მას შემდეგ, რაც „ლირსების სასამართლოს“ ვიდუო ჩანანერი შეიქმნა (1989 წლის 9 იანვარი) და წელს, 2015 წლის 15 მარტს განთავსდა youtube-ზე. აღსანიშნავია, რომ პირველად ამავე სასამართლოს ვიდუო ჩანანერის

ფრაგმენტი, გავრცელებული სუკ-ის მიერ, 1989 წლის იანვრის პირველ ნახევარშივე ვიხილეთ საქართველოს ტელევიზიით. თუ იმ ტოტალიტარული რეჟიმის დროს ეს ქმედება ეროვნული მოძრაობის დისკრედიტაციას ისახავდა მიზნად, დღეს, 26 წლის შემდეგ ნამდვილად გაუგებარია და ბუნებრივად აჩენს მრავალ კითხვას, რისთვის, რა მიზანს ემსახურება ამ ვიდუო-ფირის გავრცელება? იქნებ იმისთვის დასჭირდა ზაქარია ლაშქარაშვილს ამ ვიდუომასალის გამომზეურება,

რომ დღემდე აწუხებს პრეზიდენტობის ამბიცია? ან იქნებ 31 მარტის რეფერენდუმის შედეგები აღიზიანებს და ამ ისტორიული თარიღის გადაფარვას ლამობს? გამოსარიცხი არც ის არის, რომ კრიზისში მყოფი დღევანდელი ხელისუფლების დარდი არ ასვენებს და ყურადღების გადატანის მიზნით გაავრცელა ეს ვიდუო, არ ვიცი! თუმცა, ის კი ვიცი, რომ 1989 წელს სუკ-ის მიერ ეროვნული მოძრაობის „გასაშავებლად“ ტელევიზიით გავრცელებული ე. წ. სასამართლოს იგივე ჩანანერი, ოღონდ იქვე მომუშავე მეორე კამერით გადაღებული „ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების“ მიერ, ბუმერანგით მიუბრუნდა მასვე. ზაქარია ლაშქარაშვილისთვის ნამდვილად ცნობილი უნდა ყოფილიყო იმ ვიდუოს გადაძვებისა და გამრცელების ვინაობა. სწორედ ამიტომ, უნებლიედ ცოცხლდება ხალხში გავრცელებული ფრაზა: „ჩეკისტიმას შემდეგ კვდება, როცა მის საფლავზე დარგული მუხის ფესვი ხმება“.

1988–1989 წლებში ეროვნულ – განმათავისუფლებელი მოძრაობა, რეალურად საშიში გახდა საბჭოთა რეჟიმისთვის, ხოლო ზვიად გამსახურდია კი მის მთავარ მტრად მოიაზრებოდა. აქედან გამომდინარე, ხელისუფლების მხრიდან, ზვიადი მუდმივ მეთვალყურეობას და ზენოლას განიცდიდა. ვრცელდებოდა სხვადასხვა ჭორები, განსაკუთრებულად კი სერბსკის ფსიქიატრიულ საკვლე-სამეცნიერო ინსტიტუტში (КГБ-ს ბაზა) ჩანერილი „მონანიების“ ვიდუომასალიდან გამომდინარე, რომელიც ცენტრალური ტელევიზიით მთელ სსრკ-ს მოედო. ამაზე რუსი დისიდენტებიც წამოგნენ და ზვიადი საყოველთაო ლანდღვის ობიექტი გახდა. სინამდვილეში კი, არავითარ მონანიებას არ ჰქონია ადგილი და ეს ზვიადმა თავისი შემდგომი ბრძოლით, ხოლო საბოლოოდ საქართველოს

დამოუკიდებლობის მოპოვებითა და თვითშენიშნავი დაამტკიცა. ანუ იმ ე.წ. მონანიებით ზვიადმა ჭკუით აჯობა და გააბითურა საბჭოთა კავშირის უძლიერესი კვბ (მოიძიეთ ვიდუო ჩანანერი youtube-ზე).

მიუხედავად ამისა ზვიადზე თავდასხმები მაინც გრძელდებოდა. სწორედ ამან განაპირობა ის, რომ მერაბ კოსტავამ და მე გადაწყვიტეთ იმ ე.წ. მონანიების არსში გაგვერკვია რუსი დისიდენტები და ზვიადთან შეთანხმების შემდეგ გადაწყდა ჩემი ჩასვლა მოსკოვში ლუდმილა ალექსევესთან. მან თბილად მიმიღო, მომისმინა და შემპირდა, რომ რუსი დისიდენტები, ზვიადის მონანიებაზე, ამიერიდან აღარ ილაპარაკებდნენ. ლუდმილა ალექსევესს, იური ორლოვის, რუსი დისიდენტების „გლასტნოსტის“ თვითგამოცემის კორესპონდენტ კირილ პოპოვისა და სხვა დისიდენტების ძალისხმევით დანაპირები შესრულდა (შემდგომაც, იური ორლოვმა, თავის წერილობით განცხადებაში დადებითად შეაფასა ზვიად გამსახურდიას საქართველოს ხელისუფლებაში მოსვლა და ყოფნაც). სამწუხაროდ, ქართველი დისიდენტების ნაწილში ამის მიღწევა შეუძლებელი გახდა, მიუხედავად მერაბის მრავალჯერადი გულითადი და ენერგიული მცდელობისა.

სწორედ ასეთ ვითარებაში მოეწყო სასამართლო ვიდუო კამერების თანხლებით, რაზეც ვილაცამიზრუნა, როგორც შემდგომ დავრწმუნდით, წინასწარ დაგეგმილი სამომავლო გავრცელებისა და დაპირისპირების გაღრმავების მიზნით.

ამაზე უთქვამს მუხრან მაჭავარიანს: „გიკვირს?! – ნუ გიკვირს!“

ნუზარ გვალთაძე
14 მაისი, 2015 წელი.

ლევან ბერძენიშვილის ოპუსები...

ლევან ბერძენიშვილი არის მართლაც კარგად განსწავლული ანტიკური ლიტერატურის დარგში და მარჯვედ ხმარობს თავის ცოდნას, მაგრამ თუ ვიკითხავთ - რისთვის და რა მიზნით მოიხმარს ეს გვაში თავის ცოდნას, პასუხი ფრიად უსიხარულო იქნება - რათა შერყევას და დააკინოს ყოველი მაღალი აზრი და იდეა, რაც ქართული კულტურის სამსახურში შექმნილა ეროვნული ცნობიერების ჩამოსაყალიბებლად და გასაფართოვებლად. იგი ჩემი შვილის ლექტორი იყო და ექვსი სემესტრის მანძილზე სტუდენტებს უნერგავდა, უბეჭდავდა აზრს, რომ ყოველივე ეროვნული - სიბნელეა, ჩამორჩენილობაა, ჭკუასუსტობაა და, რაც, მთავარია, ვერ აკმაყოფილებს ესთეტიკური

დახვეწილობის საშუალო დონესაც კი. უკვე მრავალი წელია, რაც ლევან ბერძენიშვილი აბუზად იგდებდა ილია ჭავჭავაძის, ვაჟა-ფშაველას ლიტერატურულ მემკვიდრეობას და მათ ნაცვლად, ხელოვნების უმაღლეს ნიმუშად სტუდენტებს სთავაზობდა საფოს სატრფიალო ლირიკას, ფროიდის ფსიქოლოგიურ შტუდიებს, მამარდაშვილის ფილოსოფიურ ეგზერსისებს... კიდევ ეგ არის მისი მოღვაწეობის მთავარი მიზანი - აღზარდოს დენაციონალიზებული, გლობალიზებულ ორიენტებებზე ორიენტირებული მომავალი თაობა. ამიტომაც არის იგი ჩანერგილი პარლამენტის განათლებისა და მეცნიერების კომიტეტში, რათა ფხიზლად ადევნოს თვალ-ყური ახალგაზრდობის მანქურთიზაციის პროცესს. ამის ნათელი მაგალითი მისი ახალი ოპუსია - ეროვნული გულსწინის მკვდრადშობილად გამოცხადებისა. და ეს გვაში, მთელ „რესპუბლიკელთა პარტიასთან“, ერთად პირდაპირ დამიზნებულია საქართველოს მოსახლეობის გლობალურ დენაციონალიზაციაზე.

ფრთხილად იყავით, მგლებო, ფრთხილად!!! (აკვლა)
ანანა ჭირაქაძე

„ არ შეიძლება საკუთარი თავისა და საკუთარი ხალხის მოტყუება. ამაზე მწარე ხვედრი, ამაზე შემზარავი დანაშაული არ არსებობს“. ზვიად გამსახურდია.

ქიდავ ერთხელ საყოველთაო აღწერის შედეგზე...

საქართველოში 2014 წელს ჩატარებული საყოველთაო აღწერის შედეგების წინასწარმა გამოცხადებამ, ალბათ, თქვენც გაგიჩინათ საფიქრალი და არც მე დამტოვა გულგრილი: პირველი, რამაც ძალიან დამაფიქრა, მოსახლეობის საერთო რაოდენობაა, რომელიც, თურმე მხოლოდ და მხოლოდ 3.729,500 ადამიანია, მაშინ, როცა თითქმის ამდენივე ამომრჩეველი ჰყავდა სამჯერ პრეზიდენტ მიშას და ერთგ ზის პრემიერ ბიძინას...

ადრეც დავსვი შეკითხვა და კიდევ ვიმეორებ: საქართველოში ბავშვები საარჩევნო ხმის უფლების მქონე ასაკში იზადებიან, თუ არჩვენებში ხმის მიმცემთა რიცხვი, „უპრაგონოდ“ იზრდება?..

პრესის მიხედვით, აღწერის ფაქტობრივმა შედეგებმა ყირაზე დააყენა, „საქსტატის“ ადრეული მონაცემები... საინტერესოა, რას და როგორ გვატყუებდა, „საქსტატი“ და მისი მეშვეობით-ხელისუფლებები, თუმცა სახანაზვი ფანქრით (ნასაშლელად ადვილი) შედგენილი მონაცემები უფრო სასარგებლოდ რატომ ვერ, „გადაამუშავეს“-

ძალიან მიკვირს, მაგრამ ვაი, თუ, „გადაამუშავების“ შედეგია 3.729,500 და სინამდვილეში ამდენიც არ ვართ?!

თურმე ყველა ეკონომიკური კვლევა, რომელიც, „საქსტატის“ მონაცემებზე დაყრდნობით შესრულდა, არასწორი (არასაიმედო) ყოფილა (ბუნებრივია), ვინაა პასუხისმგებელი?

სახელმწიფო ორგანიზაცია, თუ თავის ფუნქციას ვერ ასრულებს, ხელფასი, პრემია და სხვა სახის განაცემები რაში მიიღეს? თუ აღწერის მონაცემები არ არის სწორი, მაშინ პასუხი უნდა აგოს მისმა ხელმძღვანელობამ...

ან, რომელი პერიოდიდან იქმნება ცრუ ინფორმაციები „საქსტატში“, მიშას „ეპოქიდან“ ხომ არა?

„საქსტატის“ განცხადებით, აღწერის შედეგები ჯერ საბოლოოდ სრულად არ არის დაზუსტებული და ეს საჯაროდ გაცხადებული ინფორმაცია წინასწარია, მაგრამ კვამლი უცეცხლოდ არ წარმოიქმნება და თუ ეს მონაცემები სინამდვილესთან ახლოს დგას, მაშინ მთლიანი შემოსავალი ერთ სულ მოსახლეზე იზრდება და მის წილ იზრდება ლარი-ლატაკთა რიცხვიც... დაუჯერებელი პირდაპირ პროპორციული დამოკიდებულებაა ორ მონაცემს შორის...

რა ხდება, ხელისუფალთაგან, ვინმეს აქვს პასუხი?!
თბა ლაჭიბაძე

დასაწყისი გვ. 16

ექცეოდნენ ადამიანებს, სამშობლო ჰქონდათ

იმ ვისაც ხატად ნაქცევია მიპატრონებია. სამაგიეროდ... აქეთ მიმეტებდნენ... ისინი, ვისაც მეგობრებს ვუწოდებდით...

მათ ხომ ყველაზე მეტად აქა-იქ გამოჩენილი ერთგულება აღიზიანებდა და აღიზიანებთ დღესაც! 21-ე საუკუნეა და ქართველები ისევ მამულეებად იყიდებიან ქვეყნის გარეთ! სამყაროს იმაზე მეტი სჭირს, ვიდრე ეს ერთი შეხედვით ჩანს; ადამიანებს გადაძვინებენ სენივით მოედო გულგრილობა, სიძულვილი და უმადურობა.

სულ ვფიქრობ რა არის ეს?! განა სად დაფუძე შეცდომა, რომ არჩევანის დროს ძალზე ადვილად მიმეტებდნენ. ზოგი ფულისთვის... ზოგი იმისთვის, რომ წინ უნდოდა დგომა.

რატომ არ მაქვს საბჭოთა კავშირის ნოსტალგია და არც არასოდეს მიქნება ?!

რა მანერინებს ამას? ის, რომ ვილა-ცი-ვილა-ცი-ვილა-ცი, სულ ცდილობენ ადამიანთა ფსიქიკაზე ზეწოლას და მიზანმიმართულად ძველ ისტორიულ ორბიტაზე დაბრუნებას.

იმითომ, რომ ვილა-ცი-ვილა-ცი-ვილა-ცი პარანოიკის იდეის პატიმარი იყო მთელი ქვეყანა?! თუ ის, რომ უმადლემი მოსახვედრად რექტორი უნდა გყოლოდა ნათესავი ?? და თუ სამედიცინოს დიპლომი არ გქონდა, რძალადაც არავის უნდოდა).

თუ შეისხამდა ფრთებს. აბა, სხვაგან რად უნდებარ ვინმეს უფარვის ხორცმეტი?? ნაიბალახებდა ვინმე გონჯი, გაუნათლებელი, ხეპრე გრუზინი ორ-სამ კრასავიცა ნატაშასთან, ოფლისდაუღვრელად დაღუნავდა შავ ფულს, ნაიბალახებდა პანას და კაცი იყო!!!! კაცი და ქუდი ეხურა! გესმით??????

სკოლის ასაკიდან დავიწყებ ჩამოთვლას (ბაგა-ბაღების ამძაღებულ სუბებზე და ცარიელი პურის კატელეტებზე, რომ არ მოგანყინოთ): გულის ამრევი ბაფთები... ყოვლად არაესტეტიური უნიფორმები... ყელზე ნაძალადევი გასკვანჩული, ბოლოებზე კენკეტილი მახრჩობელა ნითელი ყელსახვევები..... რუსულის მასწავლებლის (ყველაზე მეტად რომ გამოირჩეოდა, ვითომ შემთხვევით?...) სტალინურ-დიქტატორული დამამცირებელი ნიღბი „დრიან ტაკაია“ (რასაც, ასევე ერთვოდა მოსწავლეებზე ფიზიკური ძალადობა: ბაკენბარდების ანიკენა, ნანავის ხელზე დახვევა, სილის განა და ა.შ. (გონებაში პარალელს ვავლებ ჩემი შვილის მასწავლებლებთან heart emoticon და მიხარია, უზომოდ მიხარია რომ მსგავსს ვერავინ გაუბედავს, რამეთუ აქ ეგროპა!)).

განა ის, ყველაზე დიდი ტყუილი არ იყო, რომ ყველა თანაბარი??? ბავშვის ფსიქიკის შერყევას, მის არჩევანზე, ძალადობაზე, პიროვნებაში ახლადგაღვიძებული თავისუფლების ჩაკელებაზე, რა კომენტარი უნდა გვაკეთო? არ ვიცი, ღმერთმანი! იმდენი უარყოფითი მასწავლებლები, შესაძლებელი რომ იყოს, ამ ეპოქის გონებაში, სრულიად შეგნებულად გავუკეთებდი "Delete-ს"!

..... ო, როგორ მინდოდა მეცეკვა heart emoticon! ჭკუა მეკარგებოდა. ... ხელების გამლა, ცაში აფრენას უდრიდა ჩემთვის. დაგვიანებული მაინც მიმიღო იამზე დოლაბერიძემ. .. ყველაფერი ხელს მიწყობდა, თითქოს... მოვიდა კონცერტის დრო, კაბები უნდა შეგვეკერა, რაც 120 მანეთი ჯდებოდა. დედაჩემის ხელფასი კი 100 მანეთი იყო..... ეხლაც მასხოვს მისი სახე.... ხმა არ ამომიღია..... ვერ ავისრულე მაშინ ის ნატურა და მორჩა! ყველას ყველაფერი ქონდაო, აი ყველაზე დიდი ტყუილი ბავშვებისთვის! !! მალაზიებში თუ რაიმე იყო, ჩემთვის არ იყო და რა მერე?

აი, ვის ენატრება სსრკ დღეს. ორსნებს, სხვაგან რომ არ გასდით, იმიტომ იკლავენ თავს, უკან დაგვებრუნონ წარსულში. ვერ ეღირსებით, საქართველოს თავისუფლებისადმი ლტოლვას ვერ ჩაკლავთ, ვერ შეაჩერებთ! !!! ეს გარდაუვალი პროცესია, უკან-უკან ყურებას სჯობს წინ გაიხედოთ - ნუ დამყავდებით და ამშორდებით ჭაობივით, იყავით მარად მოძრავი თერგი! ეს, თქვენთვისაც უკეთესი იქნება და ჩვენთვისაც, რამეთუ თავისუფლება თავად უკვდავებაა.

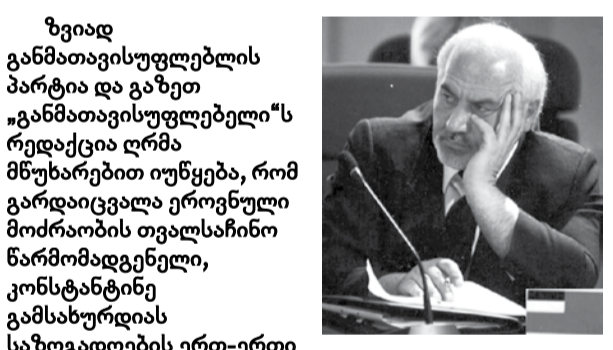
ეს ცხოვრებაა?...

უნდა დავინყოთ მსჯელობა იმ უბედურებებზე, რომლებიც დაგვატყდა თავს 90-იანი წლების შემდეგ, რომლებიც პანდორას ყუთიდან უწყვეტად მოედინება ჩვენს თავს. პრობლემები, მიზეზები უნდა გავანალიზოთ და გადაჭრის გზები უნდა დავსახოთ, რომ ეგებ დეთის წყალობით გამოვიდეთ ამ მოჯადოებული წრიდან. ასე დაუნდობლად რომ ჩაგვაყუდა ძალთაბირმა შევარდნაქემ და მისმა გამგრძელებლებმა ამ ჯოჯოხეთურ ყოფაში.

პრობლემები, რომ როგორმე ლუკმაპური იშოვოს ხალხმა. განათლება გამასხარავებელი, ნარკომანია და აზარტული თამაშები ხელშეწყობილი, მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი დანერგოზებული, დაზომბირებული ტელევიზიებით, გაუსაძლისი ცხოვრებით, ყოველდღიური სტრესული ყოფით. ერის მოამაგეთ ტელევიზორცემი არსად აჩენენ, გარყვნილთათვის და ანტიეროვნულად განწყობილი ხალხისთვისაა ეთერი ხსნილი. ყოველგვარი ეროვნული გამასხარავებელი და აბუჩად აგდებულია. არჩევნები სიცრუეა და ფარსი, აპირებენ იმათ, ვინც სჭირდებათ თავიანთი გეგმების განსახორციელებლად. ფეოდალური მესაკუთრეობის ყოფა ჩინოვიკების და მათზე დაქვემდებარებულების. ჩინოვიკი ისე განაგებს ერის საკუთრებას, როგორც საკუთარ ღუქანს, დაქვემდებარებული პირები კულის ქიციანით და პირობითებით ცდილობენ მისი კეთილგანწყობის მოპოვებას, ღირსება არსადაა, ადამიანური ღირებულებები, კანონმდებლობა, ქართველი ადამიანი, და სართოდ ადამიანური რესურსი ფასდაკარგულია, ადამიანი აქ ჩირადაც აღარ ფასობს, ადამიანის სიცოცხლეს ფასი დაუკარგეს, მკურნალობის უფლება, განათლების უფლება, მუშაობის უფლება, ხარისხიანი კვების საშუალება, ღირსეული ცხოვრების უფლება ჩამოგვართვეს.

თაბარ შანაბა იმიგრანტი

სულთანა

ზვიად განმათავისუფლებლის პარტია და გაზეთ „განმათავისუფლებელი“ სრულდაქცია ღრმა მწუხარებით იუნყება, რომ გარდაიცვალა ეროვნული მოძრაობის თვალსაჩინო წარმომადგენელი, კონსტანტინე გამსახურდიას საზოგადოების ერთ-ერთი დამფუძნებელი, პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას ეროვნული ხელისუფლების აქტიური მხარდამჭერი, კანონიერებისა და სამართლიანობის, საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობისა და თავისუფლებისათვის თავდადებული, სიცოცხლის უკანასკნელ დღეებამდე უანგაროდ მებრძოლი პატრიოტი

თაბაზ მამაგვიშვილი და სამიძმარს უცხადებს გარდაცვლილის ოჯახს.

სულთანა

ეროვნული მოძრაობა მწუხარებით იუნყება, რომ 75 წლის ასაკში გარდაიცვალა შევარდნაძის ხუნტისა და რუსეთის სპეცსამსახურების მიერ დევნილი დამოუკიდებელი საქართველოს პრეზიდენტის ზვიად გამსახურდიას, ნალენჯიხის ტყის კარავში შემფარებული და მასპინძელი, ნალენჯიხის რაიონის სოფელ ჩქვალერის მკვიდრი

საეკლესიო ზარის ისტორია და მნიშვნელობა

როდესაც ტაძარს გუაზლოვდებით, ჯერ კიდევ შორიდან გვესმის ზარების ერთმანეთში გარდამავალი ხმები. დიდი ზარის ბგერა მიცურავს არემარემი, თითქოს ავსებს ჰაერს, ხოლო ამ ფონზე რეკენ და ეხმიანებიან სხვა ზარები. ისინი გვაუწყებენ იმის შესახებ, რომ ახლოვდება ღვთისმსახურების საათი. მაგრამ ზარები – ეს არა მარტო ლოცვაზე მომზობი „გონგია“, არამედ ნამდვილი მუსიკაა, გამოტანილი ტაძრის გარეთ, ქუჩაში. ზარებზე შეიძლება აჟღერდეს რთული მუსიკალური ნაწარმოები. ძველად, ეკლესია-მონასტრებს ჰქონდათ ჟღერადობის საკუთარი „სტილი“.

ზარების ჟღერადობა მადლს ფენს ტაძრის მიდამოებს, განსაკუთრებულ ბეჭედს ასვამს პეიზაჟს. ზარის ჟღერადობა საშუალებას აძლევს ყანაში მომუშავე გლეხს ან მგზავრს გზაში, რომ აზრით, გონებით ტაძარში იყოს.

ღვთისმსახურებაზე არა ზარის რეკვით, არამედ საყვირების ხმით უხმობდნენ.

ქრისტიანობის პირველ საუკუნეებში, როცა მათ დევნიდნენ, ქრისტიანებს საშუალება არ ჰქონდათ მორწმუნეები ღიად მოეწვიათ ღვთისმსახურებაზე და საიდუმლოდ უწევდათ მათი მოხმობა, ჩვეულებრივ ეს დიაკონის, ან განსაკუთრებული მაცნეები მეშვეობით ხორციელდებოდა.

IV ს-ში, ქრისტიანების დევნის შეწყვეტის შემდეგ, მორწმუნეებს უკვე სხვადასხვა საშუალებებით უხმობდნენ ღვთისმსახურებაზე. მორწმუნეების მოხმობის ყველაზე მეტად გავრცელებულ ფორმას, ამ პერიოდისათვის, ხის დაფებზე მეტალის სარეკელას შემოკვრით გამოცემული ხმა წარმოადგენდა.

პირველი საეკლესიო ზარები, როგორც ცნობილია, დასავლეთ ევროპაში გამოჩნდა. არსებობს გადმოცემა, რომლის მიხედვითაც პირველი ზარის შექმნას იტალიის პროვინცია კამპანელას ქალაქ ნოლას ეპისკოპოსს – პავლინს – მიაწერენ. დაახლოებით, IV ს-ის მიწურულის ან V ს-ის დასაწყისში.

გადმოცემის თანახმად, ეპისკოპოსმა სიზმარში მინდვრის ყვავილი მაჩიტელანახა, რომელსაც ამჟამინდელი ზანზალაკის ფორმა აქვს. მაჩიტელა სასიძოვნო ხმას გამოსცემდა. სიზმრის ნახვის შემდეგ, ეპისკოპოსმა მაჩიტელას ფორმის ლითონის ინსტრუმენტის ჩამოსხმა იწყება და ადგილობრივ ოსტატს უბრძანა ბრინჯაოსგან ჩამოსხმა მსგავსი რამ. თუმცა, როგორც ეტყობა, მაშინ ეპისკოპოსს ზარები საეკლესიო მსახურების პრაქტიკაში არ შემოუტანია.

მხოლოდ VII ს-ის დასაწყისში, რომის პაპმა ზავინიანმა მისცა უკვე ზარებს ქრისტიანული მნიშვნელობა და ამ დროიდან, დასავლეთ ევროპაში, ზარის ხმა თანდათანობით ღვთისმსახურების განუყოფელი ნაწილი გახდა ქრისტიანებისათვის. აღმოსავლეთში, ბერძნულ ეკლესიაში კი ზარების გამოყენება IX ს-ის მეორე ნახევარში დაიწყო.

ზარის ხმოვანების სახეობები და მათი დანიშნულება სამახარებლოს რეკვა: სამახარებლო ენოდება ერთ დიდ ზარზე მწყობრად შემოკვრის შედეგად გამოცემულ ხმას. ზარის ასეთი რეკვით მორწმუნეებს ტაძარში უხმობენ და ამცნობენ ღვთისმსახურების დაწყებას. სამახარებლო ზარი ასე ირეკება: თავიდან სამი ხანგრძლივი, გაბმული შემოკვრა (ვიდრე ზარის ხმა თავისით არ მიწყდება), რასაც თანმიმდევრული შემოკვრები მოჰყვება.

ლიტურგიის მიმდინარეობისას დასადღესასწაულო ღვთისმსახურებისას ზარების გარკვეული ხასიათის დახმინება და რეკვა გამოიყენება. დღეისათვის, სამი სახით საეკლესიო ზარის რეკვა არსებობს: მართლმადიდებლური რეკვა: მის საფუძველში დევს რიტმი, მისთვის დამახასიათებელი დინამიკითა და ტემპრთა თანაშენიანობით. მართლმადიდებლურ ზარებში უპირველეს ყოვლისა, კეთილხმოვანება და ტემპრთა სიმდიდრე ფასდება. მართლმადიდებლურ სამყაროში საეკლესიო ზარების 4 კანონიკური რეკვა არსებობს.

კათოლიკური რეკვა: მის საფუძველში ერთჯერადიანი ან ორჯერადი რიტმული დარტყმები დევს. ტრადიციულად, ზარები ირჩევა ან იგულისხმება გარკვეული ტონალობის მიხედვით – ობერტონების შეზღუდული რაოდენობით. აქედან გამომდინარე, ზარის ხმა თავისთავად ღარიბია და ჟღერადობა დამოკიდებულია ზარების რაოდენობაზე. პროტესტანტული რეკვა: ამ დროს მნათე, ზარების კრებულის გამოყენებით, ნოტებზე განწყობილ მელოდიას ასრულებს. რეკვა, როგორც წესი, კლავიშებიანი მოწყობილობით (ორლანის კლავიატურის მსგავსი) ხორციელდება, რომელიც ზარის ენას ან (სპეციალურ ჩაქურს ამოძრავებს. ამჟამად, მსოფლიოში ყველაზე დიდი ზარია „მეფე-ზარი“, რომელიც ახლა ქვის ფილაზე დევს იოანე დიდის სამრეკლოს ძირში. ზარს ბადალი არ გააჩნია არა მარტო ზომისა და წონის მიხედვით, არამედ მხატვრული ჩამოსხმით. „მეფე-ზარი“ რუსმა ოსტატებმა (მამამ და შვილმა) ივან და მიხეილ მატორიანებმა ჩამოასხეს 1733-1735 წლებში. „მეფე-ზარის“ საერთო წონა 200 ტონაა, მისი დიამეტრი კი 6 მეტრსა და 60 სანტიმეტრს შეადგენს.

სიძინე შინაში

წიგნიდან: „საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის ისტორია“
წყარო: <http://kvirike.ge/v2/?p=10154>

ის თითქოს ადამიანის სადარაჯოზეა, არ აძლევს მას ყოველდღიურობასა და ამოვებაში დასვრის საშუალებას. იგი სვინდისისაკენ უხმობს მას, ვინც დაივიწყა თავისი ვალი, ანდა მზადაა წავიდეს არასწორი გზით. ტყუილად არა აქვს გოეთეს ნათქვამი, რომ სააღდგომო ზარების ხმამ აიძულა ფაუსტი გადაეგდო ფიალა შხამით. ზარი არის ეკლესიის ხმა, მძინარე კაცობრიობის გამღვიძებელი.

ზარის რეკვა არის ჭეშმარიტად „კეთილისმთქმელი“ მუსიკალური ქადაგება, გარეთ გამოსული ღვთისმსახურება.

საეკლესიო ზარის ისტორია და მნიშვნელობა

ზარი ჩვენი ხალხის, და არა მარტო ჩვენი ხალხის, ცხოვრების მუდმივ თანამგზავრს წარმოადგენდა. ზარი ხალხის სიხარულის, მწუხარებისა და დღესასწაულის სიმბოლოა. ზარის რეკვით, ხალხს განსაკუთრებულ შემთხვევებისას ინვედნენ, მაგალითად, სახალხო კრებებზე, განგაშისას; ზარის ხმა გზას უკვლევდა გზადაბნეულ მგზავრსაც; ზარის რეკაი უწყებოდა რაიმე საფრთხის ან უბედურების შესახებ. მტრების შემოსევისასაც ზარით ამცნობდნენ ხალხს და სამშობლოს დასაცავადაც ზარის ხმით უხმობდნენ.

ზარების ჟღერადობა მადლს ფენს ტაძრის მიდამოებს, განსაკუთრებულ ბეჭედს ასვამს პეიზაჟს. ზარის ჟღერადობა საშუალებას აძლევს ყანაში მომუშავე გლეხს ან მგზავრს გზაში, რომ აზრით, გონებით ტაძარში იყოს. ის თითქოს ადამიანის სადარაჯოზეა, არ აძლევს მას ყოველდღიურობასა და ამოვებაში დასვრის საშუალებას. იგი სვინდისისაკენ უხმობს მას, ვინც დაივიწყა თავისი ვალი, ანდა მზადაა წავიდეს არასწორი გზით. ტყუილად არა აქვს გოეთეს ნათქვამი, რომ სააღდგომო ზარების ხმამ აიძულა ფაუსტი გადაეგდო ფიალა შხამით სავსე ფიალა. ზარი არის ეკლესიის ხმა, მძინარე კაცობრიობის გამღვიძებელი.

ზარის რეკვა არის ჭეშმარიტად „კეთილისმთქმელი“ მუსიკალური ქადაგება, გარეთ გამოსული ღვთისმსახურება.

საეკლესიო ზარი, როგორც წესი, განსაკუთრებულ კოშკში იკიდება, რომელსაც სამრეკლო ჰქვია და რომელიც ტაძრის შესასვლელთან ან მის სიახლოვეს იგება.

საეკლესიო ზარის გამოყენება, როგორც ცნობილია, ქრისტიანებს ქრისტიანობის შემოსვლისთანავე არ დაუწყიათ. ძველი აღთქმის ეკლესიაში, იერუსალიმში, მორწმუნეებს

დაბეჭდილ წერილებში მოყვანილ ფაქტების სიზუსტეზე პასუხისმგებლები არიან ავტორები.

გაზეთი გამოდის შემოწირულობებით

ვებგვერდი: <http://ganmatavisuflebeli.webs.com>
ელ.ფოსტა: ganmatavisuflebeli@yahoo.com

რედაქტორი ლეილა ცომაია
საკონტაქტო ტელეფონი: 92 36 55